

College Deskundigheid Financiële Dienstverlening
Postbus 556
2501 CN DEN HAAG

Amersfoort, 13 september 2012

Betreft : Reactie Consultatiedocument 'Herziening
Wft-vakbekwaamheidsstructuur: eind- en toetstermen'
Kenmerk : 1209088
Contactpersoon : mw. drs. B.F. Hoogsteen
E-mail : b.hoogsteen@adfiz.nl

Geacht college,

Met belangstelling en zorgvuldigheid hebben Adfiz, NVF, NVGA en OvFD gezamenlijk kennis genomen van het consultatiedocument 'Herziening Wft-vakbekwaamheidsstructuur; eind- en toetstermen'.

Eerder dit jaar hebben wij ons in algemene zin positief uitgelaten over het voorstel voor invoering van een nieuw vakbekwaamheidsbouwwerk. Vernieuwing van het bouwwerk zal ertoe moeten leiden dat over de hele linie de vakbekwaamheid binnen de financiële dienstverlening wordt verhoogd. In onze eerdere reactie op de contouren voor een nieuw stelsel, hebben wij met nadruk gesteld dat de kwaliteit van het bouwwerk uiteindelijk staat of valt met de kwaliteit van de modulestructuur en de daarbij geformuleerde eind- en toetstermen. Deze zullen zo herkenbaar mogelijk moeten aansluiten bij de reële beroepspraktijk en de ontwikkelingen die zich daarin voordoen. Zo zal een nieuw vakbekwaamheidsbouwwerk zich niet langer eenzijdig moeten richten op vakkennis, maar eveneens op vaardigheden om deze kennis toe te passen, vaardigheden om klanten te adviseren en benodigde competenties. Deze aspecten zullen op een onderwijskundig verantwoorde manier hun vertaling moeten krijgen in een nieuw wettelijk vastgelegde vakbekwaamheidsstructuur.

Het maken van een dergelijk bouwwerk is een complexe en grote opdracht. Wij realiseren ons dat dit niet in een keer goed kan gebeuren. De markt is gebaat bij een concrete invulling waarmee we de beoogde professionalisering ook daadwerkelijk bereiken. Kwaliteit moet in deze de doorslag geven ten opzichte van snelheid.

De legitimatie vanuit de beroepspraktijk en de onderwijskundige opzet zijn de belangrijkste basale criteria geweest op grond waarvan Adfiz, NVF, NVGA en OvFD het advies van het CDFD hebben getoetst en beoordeeld.

In werkgroepen met een groot aantal praktijkdeskundigen en in een plenaire afsluitende sessie met deskundigen hebben wij ons gebogen op het voorliggende voorstel. Op basis van de bevindingen die hieruit zijn voortgekomen hebben we helaas de conclusie hebben moeten trekken dat het voorliggende advies niet hetgeen is waar de markt mee uit de voeten kan. De aard van de bezwaren die wij hebben tegen de uitwerking van de kwalificatiestructuur, bepaalde modules (deels ook eerder gemotiveerd aangegeven) en de opzet en inhoud van eind- en toetstermen hebben ons ertoe gebracht om negatief op het advies van het CDFD te reageren en te pleiten voor een alternatief. Een alternatief dat beter aansluit bij de beroepspraktijk en voldoet aan onderwijskundig verantwoorde uitgangspunten en eveneens aansluit bij het Europees kwalificatiekader.

Onderstaand geven wij de kernpunten van ons bezwaar aan en doen wij voorstellen voor oplossingsrichtingen, die nog om een verdere uitwerking vragen. Deze kernpunten werken wij in de bijlage gedetailleerder uit. Adfiz, NVF, NVGA en OvFD hebben de bereidheid uitgesproken de verantwoordelijkheid op zich te nemen om dit in gezamenlijkheid verder uit te werken tot een aanvaardbaar alternatief binnen de kortst mogelijke termijn.

Kernpunten bezwaar

1. Basismodule

De eind- en toetstermen in deze module gaan voor een gedeelte veel te ver omdat er onvoldoende raakvlak is met de basis van de beroepspraktijk van een adviseur/bemiddelaar. Deels ook ontbreken cruciale eind- en toetstermen. Professioneel gedrag/integriteit behoort in de basismodule te worden opgenomen omdat het een vereiste is voor iedereen die werkzaam is binnen de financiële dienstverlening.

2. Eind- en toetstermen

Sommige eind- en toetstermen zijn op een bovenwettelijk niveau geformuleerd. Het kan niet zo zijn dat via een bij wet vast te leggen vakbekwaamheidsstructuur in lagere regelgeving, de regelgeving aanzienlijk wordt aangescherpt. Een voorbeeld is de eindterm 'beheren en actueel houden van het advies (nazorg)' .

3. Beroepsvreemde eind- en toetstermen

Bepaalde modules bevatten eind- en toetstermen die volstrekt overbodig zijn voor de betreffende beroepskwalificatie. De module Vermogen moet o.i. ontdaan worden van beroepsvreemde beleggingskennis- en vaardigheden. De module Inkomen in de beroepskwalificatie Pensioenadviseur bevat een breed scala aan toetstermen over WGA-eigenrisicodragerschap, liggend op het terrein van Schade waarop een pensioenadviseur doorgaans in het geheel niet actief is.

4. Inconsistente structuur en doublures

Per module dienen de eindtermen correcter geformuleerd te worden. Diverse toetstermen ontbreken (o.a. ten aanzien aansprakelijkheid bij beroepskwalificatie 'Adviseur Schade particulier'). Er is teveel overlap in toetstermen tussen de verschillende modules. Dit leidt tot dubbele toetsingen, dubbele permanente educatie, en onnodig dubbele inspanningen bij de overgang naar een nieuwe kwalificatiestructuur en extra kosten.

5. Volmacht

Eind- en toetstermen van de Modules Volmacht horen grotendeels thuis in modules van andere beroepskwalificaties, omdat ze niet specifiek zijn voor de Volmachtpraktijk. De inhoud van 3 Volmachtmodules kunnen teruggebracht worden tot 1 module.

6. Eind- en toetstermen professioneel gedrag

De eindtermen voor 'professioneel gedrag':

- verschillen per bepaalde beroepskwalificatie op een onverklaarbare manier;
- zijn deels geformuleerd als inhoudsloze kretes;
- behoren opgenomen te worden in de Basismodule in plaats van dubbelop in elke beroepskwalificatie: professioneel en integer gedrag is immers een basisvereiste voor elke beroepsbeoefenaar. Opname in elke beroepskwalificatie apart, zal leiden tot een overkill aan vergelijkbare opleidingsinspanningen bij de overgang van de oude naar de nieuwe kwalificatiestructuur, dubbele toetsingen voor een Wft-diploma en onnodige dubbele toetsing in permanente educatie en daarmee tot onnodige extra kosten;
- dienen voor aspecten die de adviesfunctie heel specifiek raken opgenomen te worden in een module Adviesvaardigheden (zie vervolg);
- behoren onderwijskundig gezien opgenomen te worden in categorie competenties (Basismodule en Adviesvaardigheden) en niet als extra categorie opgenomen te worden in een beroepsprofiel;
- wijken volledig af van de structuur van het Europees Kwalificatiekader (EQF) dat geen aparte categorie eindtermen voor 'professioneel gedrag' kent. In Nederland wordt (mede op initiatieven vanuit het ministerie OCW) op brede schaal aansluiting gezocht bij het EQF om opleidingscertificaten internationaal te kunnen waarderen en vergelijken. Met vastlegging van aparte eindtermen voor 'professioneel gedrag' loopt het Nederlandse vakbekwaamheidsbouwwerk voor de financiële dienstverlening op internationaal niveau uit de pas.

7. Hergebruik bestaande eind- en toetstermen

Aan de randvoorwaarde van het ministerie van Financiën dat in de nieuwe structuur zoveel mogelijk bestaande eind- en toetstermen hergebruikt moeten, is niet voldaan. Hierdoor zal de overgang van het ene systeem naar het andere te grote inspanningsverplichtingen met zich mee brengen. Ter illustratie; pensioenadviseurs die op 31 december 2013 (en daarvoor) slagen voor hun Wft-module pensioenverzekeringen, hebben op 1 januari 2014 al een verouderd diploma omdat de eind- en toetstermen te zeer afwijken.

8. Complexe structuur

De nieuwe kwalificatiestructuur is onnodig complex en sluit onvoldoende aan bij de beroepspraktijk. Een structuur die het best voldoet heeft de volgende opbouw:

- Algemene Basismodule
- Specifieke branchegerichte modules met eind- en toetstermen geformuleerd vanuit een klantgerichte benadering in plaats van op basis van het 'productdenken'. Eindtermen zijn geformuleerd ten aanzien van kennis, vaardigheden en competenties.
- Topmodule Adviesvaardigheden.

Dit alternatief leidt ertoe dat niet elke medewerker wordt opgeleid tot het hoogste niveau van 'Adviseur', maar alleen degenen die daadwerkelijk klanten adviseren in de zin van de Wft. Dit alternatief is tegelijkertijd van betekenis voor (klant)medewerkers die via het bedrijfsvoeringsmodel hun vakbekwaamheid op peil dienen te houden. Aansluiting wordt gezocht bij het EQF.

Het maken van een nieuw vakbekwaamheidsbouwwerk is een complexe in omvangrijke opdracht. Wij realiseren ons dat dit niet in een keer goed kan gebeuren. De markt is gebaat bij een concrete invulling waarmee we de beoogde professionalisering ook daadwerkelijk bereiken. Kwaliteit moet in deze dan ook de doorslag geven ten opzichte van snelheid.

We beseffen terdege dat bij het opstellen van de kwalificatiestructuur en de daarbij behoren eind- en toetstermen uitgegaan is van de gemiddelde beroepsbeoefenaar, vanwege de diversiteit binnen de financiële dienstverlening. Dit leidt er toe dat niet alle beroepsbeoefenaren zich voor de volle 100% herkennen in de beroepskwalificaties en de geformuleerde eind- en toetstermen. Echter herkenbaarheid op het niveau van een grote gemene deler is wel een noodzakelijke voorwaarde voor de legitimering vanuit de beroepspraktijk. Dit hebben we helaas onvoldoende kunnen vaststellen. Wij zijn als partijen bereid om gebruikmakend van de inhoud van deze consultatie een beter alternatief te formuleren.

Uw reactie zien we graag tegemoet.

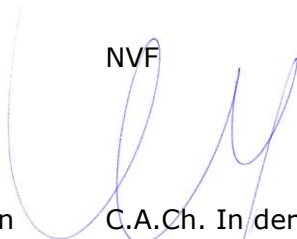
Met vriendelijke groet,

Adfiz

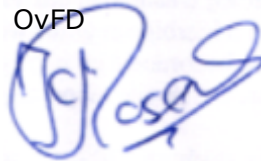
drs. J.J. Hartman
Directeur

NVF

C.A.Ch. In der Hees
Voorzitter

OvFD

mr. J.C. Rosenbrand
Directeur

NVGA

M. de Nijs
Voorzitter

Bijlage:

Uitwerking kernpunten bezwaar /bezwaren per Beroepskwalificatie.

Bijlage Uitwerking kernpunten bezwaar /bezwaren per Beroepskwalificatie

Om tot een afgewogen oordeel te komen op de inhoud van de consultatie hebben de marktpartijen Adfiz, NVF, NVGA en OvFD in samenspraak met de Stichting Assurantieregistratie (SAR) 7 werkgroepen samengesteld met praktijkdeskundigen. Elke werkgroep (bestaande uit 4 personen) heeft een specifieke beroepskwalificatie bekeken op de aspecten als:

- duidelijkheid omschrijving beroepskwalificaties;
- herkenning takenpakket beroepsbeoefenaar;
- juistheid en volledigheid eindtermen;
- zichtbaarheid vaardigheden, competenties en professioneel gedrag
- juistheid en volledigheid formulering toetstermen
- juistheid geformuleerde uitgangspunten in consultatie
- juistheid onderwijskundige opzet
- opbouw bouwwerk: logica en consistentie

Iedere werkgroep heeft haar bevindingen op schrift gesteld. In een plenaire sessie op 15 augustus 2012 zijn de bevindingen per werkgroep gepresenteerd en besproken met Adfiz, NVF, NVGA, OvFD en SAR. Op basis van deze bevindingen is de consultatiereactie tot stand gekomen.

Hieronder onderbouwen we de kernpunten van ons bezwaar met voorbeelden uit het consultatiedocument. Deze voorbeelden zijn niet uitputtend; echter wel voldoende illustratief voor onze bezwaren. Allereerst geven we kort ons punt van bezwaar weer, waarna voorbeelden volgen.

1. Basismodule

Voor een deel gaan de eind- en toetstermen te ver en voor een deel ontbreken er belangrijke termen.

(Hoofd)taken

- Sparen en betalen wordt als (hoofd)taak benoemd bij de kwalificatie op basisniveau. De taak Sparen en betalen komt in de praktijk slechts incidenteel voor; namelijk in het geval als een financieel dienstverlener bankdiensten aanbiedt. In de praktijk is dit doorgaans bij adviseurs en bemiddelaars niet overwegend het geval. Een adviseur 'Sparen en betalen' is een andere dan een 'basisadviseur financiële dienstverlening', waarvan sprake zou moeten zijn.

Eindtermen

-Eindterm 1 bevat veel kenniseisen die niet relevant zijn voor een adviseur functionerend op een basisniveau. Bijvoorbeeld:

- * kennis met betrekking tot financieringsmogelijkheden
- * kennis van persoonlijke risico's en mogelijke verzekeringsoplossingen
- * kennis van relevante en actuele wet- en regelgeving.
- * kennis van betaal- en spaarrekeningen.

-Eindterm 1 spreekt over kennis van elektronisch geld. Hier heeft een adviseur/bemiddelaar op geen enkele wijze mee te maken in de dagelijkse praktijk.

Toetstermen

Diverse toetstermen zijn niet passend bij een basiskwalificatie en horen gegeven de zwaarte thuis in hogere modules. Enkele (niet uitputtende) voorbeelden:

-1.a.4 de kandidaat kan de belangrijkste kenmerken van de samenlevingsvormen (huwelijk, geregistreerd partnerschap en ongehuwd samenwonen) opnoemen, waaronder de rechten en de plichten van de partners. Met name dit laatste gaat ver voor een basisniveau.

- 1.a.7 de kandidaat kan de onderstaande begrippen binnen de Inkomstenbelasting omschrijven m.b.t. belastbaar inkomen in box 1, 2 en 3. (N.B. ook wordt gesproken over een bedrijfsspaarregeling die niet meer bestaat).
- 1.a.5 de kandidaat kan de elementaire regelingen van het erfrecht noemen.
- 1.a.8 de kandidaat kan de onderstaande begrippen binnen de Successiewet omschrijving (verklaring volgens erfrecht).

Andere toetstermen die op een bovengemiddeld hoog niveau geformuleerd zijn, zijn o.a: 2.a.1. (norm interest berekenen), 2.b.2, 2.b.3. (norm berekenen renten en provisiebedragen), 1.b.6, 1.b.19, 1.b.31, 1.c.5,1.c.13, 1.c.14,1.c.17,1.c.18, 1.c.19, 1.d.12, 1.d.13, 1.d.14, 1.19.d, ,1.e.3, 1.e.6,1.e.8,1.3.12,1.e.13,1.e.18,1.e.19,1.e.29,1.e.33,1.e.34, 1.f.12,1.f.25,1.g.3,1.g.7, en de overgrote meerderheid van toetstermen behorend bij eindterm, 3.e. (adviseren met betrekking tot sparen en betalen).

Toetsterm 1.e.1.: Klantenbond moet zijn: Consumentenbond.

Toetstermen 1.g.1. t/m 1.g. 37 hebben geen relatie met de inhoud van de beroepspraktijk.

Toetstermen die betrekking hebben op de verschillende vormen van toezicht overlappen staan te verspreid opgenomen en overlappen elkaar te veel. Bijv. 1.e.5, 1.e.13, 1.e.14,1.e.15,1.e.16 1.e.20, 1.e.23.

Toetstermen 3.e.1 en 3.e.2: beide toetstermen zijn niet relevant en kunnen worden geschrapt.

Aanvullend wordt geadviseerd de inhoud van de opleiding Inleiding Intermediair (indien nog voorhanden) bij deze module te betrekken mede als voorbeeld voor het niveau en de inhoud van een basismodule.

Onderwerpen als brancheoriëntatie, inclusief ontwikkelingen in de branche, verschillen in distributiekkanalen, algemene commerciële vaardigheden (opvangen verkoopsignalen), rolverdeling tussen aanbieder en adviseur, en een goede beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift, dienen eveneens een plaats te krijgen in de basismodule.

Grammaticaal zijn bepaalde eind- en toetstermen niet correct geformuleerd. Dit komt de helderheid niet ten goede. Voorbeelden:

Taak 1 : verwijzen van klant (bedoeld doorverwijzen van klant?)

Toetsterm 2.a.1: Uitrekenen van en zeer eenvoudige berekeningen.

2. Consumptief krediet en aanverwante producten

Uitsluitend met betrekking tot Consumptief krediet en aanverwante producten zijn er de volgende aandachtspunten:

2.1. Aandachtspunten op hoofdlijnen

- in de taakstructuur komt regelmatig beheer en nazorg voor waardoor de indruk wordt gewekt dat dit (wettelijk) verplicht is. Welke verplichtingen brengt dit met zich mee en wat verstaat men daaronder m.b.t. consumptief krediet? Dit punt baart ons grote zorgen. (zie ook punt 2.2 b, 2.2 c, 2.2 d, 2.2 h, 2.2 i, 2.2 k, 2.2 l, 2.2 m, 2.3 t, 2.3 u)
- het takenpakket van de Sparen-betalen adviseur (Basis) dient zich te beperken tot sparen en betalen sec. Advisering m.b.t. roodstanden en krediet faciliteiten dient uitsluitend een taak te zijn van de Consumptief krediet adviseur. (zie ook punt 2.2 e, 2.2 f, 2.2 g, 2.2 o, toetstermen 3 e.1 en 3 e.2 kunnen worden geschrapt – zie vorige paragraaf - en 2.4 v.)

- de wens om advisering over de overlijdensrisicoverzekering in combinatie met consumptief krediet wel mogelijk te maken is inmiddels door het Ministerie van Financiën gehonoreerd. (zie ook punt 2.2 a, 2.2 n, 2.3 q, 2.3 s)
- diversen: (zie punt 2.2 j, 2.2 p, en 2.2 r).

2.2 Specifieke aandachtspunten Consultatiedocument

- a. In het schema 'Modulaire structuur Wft-vakbekwaamheid 2013' dient "aanverwante eindtermen arbeidsongeschiktheidsverzekering" vervangen te worden door "*aanverwante eindtermen arbeidsongeschiktheidsverzekering, werkloosheidsverzekering en overlijdensrisicoverzekering".
- b. Pagina 12, zesde bullet point : "Een van de belangrijkste randvoorwaarden is meer aandacht voor nazorg."
- c. Pagina 13, punt 2.5: "Meer aandacht voor nazorg".
- d. Pagina 14, 3e bullet point : "er is onvoldoende aandacht voor nazorg, nadat een product is afgesloten".
- e. Pagina 23, B.3: Hieraan dient te worden toegevoegd "m.u.v. roodstanden en krediet faciliteiten".
- f. Pagina 24, C.1.b: Dit behoort niet tot de taak van een Sparen-betalen adviseur. De kennis mag wel aanwezig zijn, maar de bevoegdheid om te adviseren m.b.t. roodstanden en krediet faciliteiten niet".
- g. Pagina 25, 3.e: Hier dient aan toegevoegd te worden "m.u.v. roodstanden en krediet faciliteiten".
- h. Pagina 53, A: "...zowel bij het afsluiten als tijdens de looptijd...".
- i. Pagina 53, B.4: "Beheren en actueel houden van het advies (nazorg).
- j. Pagina 54/55, C.1.a, b en f, : Welke gedragscodes worden hier bedoeld? Van aanbieders zoals VFN en NVB, van adviseurs zoals NVF of alle gedragscodes die er zijn m.b.t. consumptief krediet?
- k. Pagina 55, i: "De persoon verricht zijn werkzaamheden met betrekking tot nazorg op basis van : i) kennis van het proces rondom kredietbeheer.
- l. Pagina 56, f: "Het beheertraject adequaat vast te leggen in het dossier".
- m. Pagina 56, 3.d: "op grond van signalen of periodieke revisie kan inschatten of aanpassing van het krediet wenselijk is, zodat de verstrekking ook op langere termijn passend is". De onderstreepte passage dient te worden verwijderd.
- n. Pagina 57, eerste bullet point: De zinnen vanaf "Advisering over de overlijdensrisicoverzekering....." kunnen worden verwijderd.
- o. Pagina 57, tweede bullet point: "Vanuit de praktijk bestaat de voorkeur om de kennis met betrekking tot 'kort roodstaan' bij de Sparen-betalen adviseur op te nemen in plaats van bij de Consumptief krediet adviseur. Dit behoort niet tot de taak van een "Sparen- en betalen adviseur". De kennis mag er wel zijn, maar de bevoegdheden om te adviseren met betrekking tot roodstanden en krediet faciliteiten niet".

a. Toetstermen Consumptief Krediet (Bijlage B 5)

- p. Pagina 3, 1a en 1a.1: Zowel aan de Eindterm 1a als de omschrijving van toetsterm 1a.1 dient te worden toegevoegd "m.b.t. consumptief krediet".
- q. Pagina 13, 1h.7: Toevoegen "en overlijdensrisicoverzekeringen".
- r. Pagina 14, 2d: "vooraf" vervangen door "na een eerste inventarisatie en toetsing aan de VFN-norm".
- s. Pagina 15, 3b.1, vierde en vijfde bullet: Aan de vierde bullet toevoegen "en het overlijdensrisico". Vijfde bullet kan daarmee vervallen.
- t. Pagina 16, 3b.1: "De kandidaat verwerkt de mogelijke gevolgen voor de financiering bij verandering van de leefsituatie van de klant in het advies." Aan gezien dit van alles kan zijn, dient dit vervangen te worden door: 'De kandidaat verwerkt de mogelijke gevolgen voor de financiering bij, op het moment van het advies bekend zijnde, verandering van de leefsituatie van de klant in het advies."

- u. Pagina 18 t/m 20: In deze gehele taak 4 wordt wederom de indruk gewekt dat dit (wettelijk) verplicht is. Termen als "beheer, actueel houden van advies, nazorg, op grond van signalen of periodieke revisie" dient te worden geschrapt.

2.4 Diplomaplicht

- v. Brief Ministerie van Financiën van 3 augustus 2012: "De diplomaplicht voor adviseurs in spaar- en betaalproducten wordt door veel marktpartijen als te bezwarend ervaren. In het oude vakbekwaamheidsbouwwerk werden deze personen vrijgesteld van de diplomaplicht Wft Basis op basis van artikel 41 van de Vrijstellingsregeling Wft. Deze vrijstelling zal in het nieuwe vakbekwaamheidsbouwwerk – gezien de bezwaren vanuit de markt - in stand blijven voor financiële dienstverleners voor zover zij zich bezighouden met het verlenen van financiële diensten met betrekking tot betaalrekeningen en spaarrekeningen met inbegrip van daaraan verbonden betaal- en spaarfaciliteiten." Wij zien niet in waarom deze vrijstelling gehandhaafd zou moeten blijven. Indien dit desondanks toch het geval blijft, dient te worden toegevoegd dat advisering m.b.t. roodstanden en krediet faciliteiten niet is toegestaan.

3. Eind- en toetstermen

Sommige eind- en toetstermen zijn bovenwettelijk geformuleerd, waardoor regelgeving via deze termen onterecht wordt aangescherpt.

De eindterm 'Beheren en actueel houden van het advies (nazorg)' en de daarbij behorende toetstermen zijn op een bovenwettelijk niveau geformuleerd. Het verlenen van nazorg is aan de orde in het geval hierover afspraken zijn gemaakt met de klant en/of er betalingen voor worden verricht. De Wft legt de verplichting tot nazorg niet op. In de onderstaande kwalificaties is er sprake van bovenwettelijke eind- en toetstermen:

- Adviseur schadeverzekering particulier (taak 3)
- Adviseur schadeverzekering zakelijk (taak 3)
- Adviseur inkomen (taak 3)
- Adviseur consumptief krediet (taak 4)
- Adviseur vermogen (taak 4)
- Adviseur hypotheckair krediet (taak 4)

4. Beroepsvreemde eind- en toetstermen

Bepaalde modules bevatten eind- en toetstermen die geheel overbodig zijn voor de betreffende beroepskwalificatie.

Voorbeelden zijn:

Module Inkomen, toetsterm 1.a.5: vereist uitleg van de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst.

Module Vermogen, het verlenen van financiële diensten met betrekking tot beleggingsobjecten zal voor het overgrote deel van de financiële dienstverleners een overbodige ballast zijn. Advisering ten aanzien van beleggingsobjecten dient dan ook niet opgenomen te worden in de module Vermogen. Eind- en toetstermen die zijn geformuleerd ten aanzien van beleggingsobjecten liggen op het terrein van vermogensbeheer en zijn niet aan te merken als gemeengoed voor de Adviseur vermogen. Voorbeelden zijn o.a.: 1.h, 2.d.11, 2.g.5, 3.c.5.

Grote twijfels zijn er ten aanzien van de toelichting (p. 63/64 consultatiedocument) dat de adviseur kennis dient te hebben ten aanzien van de werking van beleggingsobjecten, de juridische eigendomsconstructies en juridische houdbaarheid van beleggingsobjecten.

5. Inconsistente structuur en doublures

Eindtermen en toetstermen zijn niet consistent geformuleerd, er ontbreken nog toetstermen en er is onnodige overlap.

Een vergelijking van eindtermen voor professioneel gedrag laat grote verschillen zien bij de verschillende beroepskwalificaties. Verschillen die niet verklaarbaar zijn vanuit de aard van de kwalificatie. Onderstaand een voorbeeld.

Adviseur Schadeverzekering Particulier Adviseur Schadeverzekering Zakelijk Adviseur Consumptief krediet	Adviseur Inkomen Adviseur Vermogen
<p>De persoon beschikt over het vermogen om de volgende dilemma's op het gebied van integer handelen van zijn beroep te analyseren en bespreekbaar te maken, alsmede de keuzes af te wegen en te verantwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fraudesignalen onderkennen en daarop handelen; • Integer omgaan met klantgegevens; • Doorverwijzen naar derden. 	<p>De persoon beschikt over het vermogen om:</p> <p>a). te beschrijven welke invloed de verrichtingen van een financiële instelling en/of financiële dienstverlener hebben op het maatschappelijk belang en de samenleving, alsmede welke gevolgen deze hebben voor de reputatie van de sector;</p> <p>b). voorbeelden van integriteitrisico's te benoemen, alsmede aan te tonen op welke wijze zij tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden teruggebracht;</p> <p>c). in de dagelijkse adviespraktijk – aan de hand van vier integriteitsassen – de vier belangen die een rol spelen in de financiële dienstverlening te herkennen en bespreekbaar te maken, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> * financieel belang van de medewerker; * belang van de medewerker om compliant te zijn; * belang van de medewerker om zijn professionele verantwoordelijkheid met betrekking tot integriteit te kennen en dienovereenkomstig te handelen; * belang van de medewerker en zijn organisatie om een vertrouwensrelatie te hebben met de natuurlijke persoon. <p>d). de volgende dilemma's op het gebied van integer handelen in de uitoefening van zijn beroep te analyseren en bespreekbaar te maken, alsmede de keuzes af te wegen en te verantwoorden:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • fraudesignalen onderkennen en daarop handelen; • integer omgaan met klantgegevens; • doorverwijzen naar derden.
Adviseur Pensioenen	Adviseur Hypothecair krediet
<p>De persoon beschikt over het vermogen:</p> <p>a). een passend advies te geven, dat wil zeggen uit te leggen op welke wijze in lijn met de doelstellingen van de onderneming en met de keuzes die daaruit voortvloeien is gehandeld;</p> <p>b). de begrippen integer gedrag en een integere cultuur te omschrijven, alsmede de wijze te benoemen waarop integer gedrag, in de zin van verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen, in de bedrijfscultuur van de financiële instelling en/of financiële dienstverlener kan worden verankerd;</p> <p>c). de volgende dilemma's op het gebied van integer handelen in de uitoefening zijn beroep te analyseren en bespreekbaar te maken, alsmede de keuzes af te wegen en te verantwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fraudesignalen onderkennen en daarop handelen; • integer omgaan met klantgegevens; • doorverwijzen naar derden. 	<p>De persoon beschikt over het vermogen om dilemma's op het gebied van integer handelen in de uitoefening van zijn beroep te analyseren en bespreekbaar te maken, alsmede de keuzes af te wegen en te verantwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fraudesignalen onderkennen en daarop handelen; • doorverwijzen naar derden; • morele aspecten en verantwoordelijkheid uitleggen • de mogelijkheden presenteren • het nemen van adviesverantwoordelijkheden.

Te concluderen is dat deze verschillen in eisen ten aanzien van professionaliteit niet te begrijpen zullen zijn. Per kwalificatie moet iemand weer 'anders professioneel' zijn, anders geëxamineerd worden, andere PE volgen en een ander overgangsprogramma volgen bij de overgang van het ene naar het andere opleidingsbouwwerk. Hoe dit moet werken in de praktijk kunnen we niet inzien.

Een ander voorbeeld van inconsistentie is in de Module Hypothecair Krediet: toetsterm 4a.2: doorverwijzen naar derden. Los van de vraag of dit wel een competentie moet zijn, komt deze toetsterm vervolgens niet terug in de andere modules, waar de toetsterm dan feitelijk net zo relevant zou moeten zijn. Dezelfde inconsistentie geldt (niet uitputtend) voor de toetstermen 4a.3 (morele aspecten en verantwoordelijkheid uitleggen), 3a.1 (zonder toe te werken naar een vooraf gekozen oplossing), 2e.2 (adviesverantwoordelijkheid nemen) en 3c.3 (toelichting: als de adviseur niet achter de keuze van de klant staat, dan zou deze het adviestraject eigenlijk moeten beëindigen).

Daarnaast bevatten toetstermen doublures op 2 manieren:

1. binnen één en dezelfde module;
2. tussen opeenvolgende modules. Hierdoor wordt niet voldaan aan de door de Minister voorgestelde systematiek dat toetstermen in de onderste modules bekend worden verondersteld en niet nog eens worden uitgeschreven in een hogere module.

Voorbeelden (niet uitputtend) van doublures onder punt 1:

Module Vermogen: toetsterm 1.i.2 en 1.i.3, module Basis: 1.e.16 en 1.e. 20

Voorbeelden (niet uitputtend) van doublures onder punt 2:

Module Basis toetsterm 1.a.5: de kandidaat kan de elementaire regelingen van het erfrecht noemen en:

Module Vermogen toetsterm 1.m.7: de kandidaat kan de relevante bepalingen in de Successiewet en schenkbelasting uitleggen.

Module Inkomen: toetstermen 1.a.1, 1.a.2, 1.a.3, 1.a.4,1.a.6,1.a.7,2.a.1, 2.a.3, 2.a.5 (correct schriftelijk communiceren) en:

Module Vermogen: toetstermen 1.a.1, 1.a.2, 1.a.3, 1.a.4,1.a.6,1.a.7, 2.a.1, 2.a.3, 2.a.5.

Module Basis 1.c.8 en:

Module Vermogen: 1.b.9 en module pensioenadviseur: 1.g.1.

Het zou bij de opbouw van de modules de structuur en vergelijkbaarheid ten goede komen, als de modules op een vergelijkbare wijze – bij voorkeur gerelateerd aan het adviestraject, in plaats van uit het product – worden opgebouwd. Een dergelijke opbouw voorkomt overlap en inconsistenties.

6. Volmacht

Eind- en toetstermen voor de Gevolmachtigde Agent moeten tot de essentie van volmacht teruggebracht worden binnen 1 module.

Een Gevolmachtigde Agent werkt voor en namens een verzekeraar. De GA-diploma's zullen dan ook volledig en exclusief gericht moeten zijn op kennis van producten en organisatie van de markt (aanbiederskennis). In de modules zijn diverse eind- en toetstermen opgenomen die niet in de volmachtmodule thuis horen. Eind- en toetstermen met betrekking tot klantadvies horen niet in de module Volmacht thuis. Voorbeelden (niet uitputtend):

Eindterm Volmacht Schade Extra 1.a ziet op adviesvaardigheid en hoort thuis in de Module Schade Zakelijk. Dit geldt ook voor eindterm 2 a/b/c/.

Verder geldt hetzelfde voor diverse toetstermen: bijv. Volmacht Algemeen 2a.1 t/4. Specifieke verzekeringstechnische zaken kunnen ondergebracht worden in de module Schade Zakelijk, waarbij doublures moeten worden vermeden.

De modules Volmacht Overig en Volmacht Algemeen kunnen vervolgens omgevormd worden tot 1 module. Module Volmacht Schade Extra is grotendeels te integreren in module

Schade Zakelijk.

7. Eind-en toetstermen professioneel gedrag

Eind- en toetstermen voor professioneel gedrag horen een andere betere plaats te krijgen in het bouwwerk, rekeninghoudend met de uitgangspunten van het Europees Kwalificatiekader (EQF).

Eindtermen hebben tot doel sturing te geven aan examinering. Aparte eindtermen voor professioneel gedrag kent het Europees Kwalificatiekader niet. Leerresultaten worden in het EQF beschreven in 3 categorieën: namelijk kennis, vaardigheden en competenties. Doel van EQF is het onderwijs op Europees niveau onderling transparant en onderling vergelijkbaar te maken. Een aantal ministeries past inmiddels het EQF-kader toe in opleidingen: het ministerie OCW, Economische Zaken en Landbouw en Innovatie. (brief 11 juli 2011, Minister OCW aan Tweede Kamer). Het is van belang dat ook het ministerie van Financiën op het belangrijke punt van de invoering van een geheel nieuw wettelijk vakbekwaamheidsbouwwerk oog heeft voor dit punt en daarmee aansluit bij het overheidsbeleid om EQF ook in Nederland te implementeren.

8. Hergebruik bestaande eind- en toetstermen

Bestaande eind- en toetstermen worden in onvoldoende mate herkenbaar gebruikt binnen de nieuwe modules.

Uit transponeringstabellen die bij het CDFD zijn opgevraagd, blijkt dat voor bepaalde modules het merendeel van de toetstermen geheel nieuw is (voorbeeld module Inkomen en module Hypothecair krediet). De zorg op dit punt is dan ook dat niet voldaan wordt aan de randvoorwaarde dat bestaande eind- en toetstermen zoveel mogelijk worden hergebruikt. Gevolg is dat bij de overgang naar de nieuwe structuur daardoor een onevenredige opleidingsinspanning wordt gevraagd van de beroepsgroep. Van groot belang is dat op een zorgvuldige manier moet worden omgegaan met eerder opgedane vakbekwaamheid. Relevant is in dit kader de toezegging van de minister van Financiën aan de Tweede Kamer dat huidige adviseurs niet een volledig nieuw examen moeten afleggen. De minister stelt dat de balans in de gaten moeten worden gehouden en dat ernaar gekeken moet worden wat er in de afgelopen jaren is gebeurd (TK 31086, nr. 28).

Het ligt ons inziens dan ook voor de hand dat financieel dienstverleners zoveel mogelijk in aanmerking komen voor een nieuwe Wft-diploma op basis van de tot nu toe steeds gevolgde permanente educatie en opgedane vakbekwaamheid door de dagelijkse uitoefening van het beroep. Bestaande Wft-diploma's zullen dan ook moeten leiden tot vrijstellingen.

9. Kwalificatie adviseur schadeverzekering zakelijk

De omschrijving van de definitie is verre van optimaal en wordt te beperkt weergegeven.

Aspecten die opgenomen die aanvullend aan de kwalificatie/eind- en toetstermen toegevoegd dienen te worden zijn:

- grondige kennis van gebruikelijke polisvoorwaarden, gebruikelijke garanties en uitsluitingen
- gebruiken van (gestandaardiseerde) inkoop- en leveringsvoorwaarden, vervoerscondities en cao's
- grondige kennis omtrent de zakelijke relatie, activa en passiva en bedrijfscultuur
- het onderhandelen over premiestelling en voorwaarden
- het uitdrukkelijk wijzen op relevante uitsluitingen en dekkingsbeperkingen
- aansprakelijkheid ontbreekt
- etc., etc., etc.

In algemene zin is op te merken dat sommige toetstermen te gedetailleerd worden weergegeven, terwijl andere belangrijke te ruim geformuleerd zijn of onduidelijk zijn qua strekking. Aan deze module valt nog het nodige bij te schaven.

10. Kwalificatie Pensioenadviseur

Het plaatsen van een extra module Inkomen bij de kwalificatie Pensioenadviseur schiet te ver door, de inhoud hiervan ligt voor het overgrote deel niet op het terrein van de werkzaamheden van de pensioeadviseur.

De pensioenadviseur zal ontegenzeggelijk kennis moeten hebben van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, maar hoeft geen brede en diepgaande kennis en vaardigheden te hebben ten aanzien van (regelgeving en producten voor) WGA-eigenrisicodragen, verzuimverzekeringen, reïntegratie en individuele arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, de regelgeving Werkloosheidswet en schadebeperkende maatregelen in geval van werkloosheid. Het voert dan ook te ver om de volledige module Inkomen met onderstaande eindtermen en de bijbehorende ruim 150 toetstermen verplicht voor te schrijven voor een pensioenadviseur.

Eindtermen

Eindtermen die in de huidige vorm niet relevant zijn voor een pensioenadviseur zijn o.a. de volgende:

Eindterm 1b: de persoon baseert zijn inventarisatie en risicoanalyse met betrekking tot inkomensverzekeringen voor drie doelgroepen;

Eindterm 3a: de persoon demonstreert/bewijst dat hij voor drie doelgroepen het inventarisatie- en analysetraject met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen van diverse mate van complexiteit zelfstandig, succesvol en correct kan uitvoeren;

Eindterm 1e: de persoon baseert zijn advies met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen voor de drie doelgroepen op actuele kennis van het algemene verzekeringsrecht en de van toepassing zijnde richtlijnen, gedragscodes en convenanten.

Eindterm 1 f: de persoon baseert zijn advies met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen voor de drie doelgroepen op actuele kennis van inkomensverzekeringen.

Eindterm 1 h: de persoon baseert zijn advies met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen op grondige en actuele kennis van relevante wetgeving en jurisprudentie inzake inkomensverzekeringen.

Eindterm 2 c: de persoon beschikt over het vermogen om relevante en benodigde preventiemaatregelen te inventariseren en te verduidelijken.

Eindterm 2 d: de persoon beschikt over het vermogen om advisering (bedoeld t.a.v. inkomensadvies) te plannen, te sturen en tot een succes te brengen.

Eindterm 3 b: de persoon demonstreert en/of bewijst dat hij voor de drie doelgroepen het adviestraject met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen zelfstandig, passend en correct kan uitvoeren.

Eindterm 1.i: de persoon baseert zijn werkzaamheden met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen voor drie doelgroepen op grondige en actuele kennis van inkomensverzekeringen.

Eindterm 1 j: de persoon baseert met betrekking tot (collectieve) inkomensverzekeringen voor de drie doelgroepen zijn begeleiding bij schadebehandeling/claim op grondige en actuele kennis van inkomensverzekeringen.

Eindterm 2 f: de persoon beschikt over het vermogen om een mogelijke aanspraak/vordering met betrekking tot inkomensverzekeringen te behandelen.

Eindterm 2 g: de persoon beschikt over het vermogen om bij een mogelijke aanspraak/vordering het schadetraject vast te leggen in het dossier.

Eindterm 3 d: de persoon demonstreert en/of bewijst dat hij voor de drie doelgroepen het schadebehandelingstraject inzake inkomensproducten zelfstandig, succesvol en correct kan uitvoeren.

De module Pensioenverzekeringen kent voldoende eigen eindtermen, en toetstermen ten aanzien van arbeidsongeschiktheid op grond waarvan de pensioenadviseur relevante kennis heeft van arbeidsongeschiktheidsrisico's en oplossingen daarvoor. Voorbeelden zijn:

Eindterm 3 a : in dit adviestraject kunnen zich in ieder geval zaken voordoen met betrekking tot natuurlijke en/of rechtspersonen:

1. Start en einde dienstbetrekking
2. Overlijden
3. Arbeidsongeschiktheid
4. Etc.

Eindterm 3 b: de persoon demonstreert en bewijst dat hij: de directeur-groootaandeelhouder met betrekking tot zijn eigen pensioenverzekering en premiepensioenvordering zelfstandig, correct en passend kan adviseren, in tenminste de volgende situaties:

1. Overlijden
2. Arbeidsongeschiktheid
3. Etc.

Eindterm 3 d: in dit beheertraject kunnen zich in ieder geval de volgende zaken voordoen met betrekking tot natuurlijke en/of rechtspersonen:

1. Start en einde dienstbetrekking
2. Overlijden
3. Arbeidsongeschiktheid

Eindterm 3 e: de persoon demonstreert en/of bewijst dat hij voor de directeur-groootaandeelhouder het beheer met betrekking tot zijn eigen pensioenverzekeringen en premiepensioenvorderingen zelfstandig, correct en passend kan uitvoeren, in tenminste de volgende situaties:

1. Overlijden
2. Arbeidsongeschiktheid
3. Etc.

11. Doelstelling kwalificatiestructuur

In algemene zin wordt het voorgelegde document als te ingewikkeld ervaren. Een belangrijke functie van dit document is om richtlijnen te geven voor de examinering. Daarnaast is het minstens zo belangrijk dat een dergelijk document helderheid biedt aan beroepsbeoefenaren in de bedrijfstak die willen weten aan welke nieuwe toekomstige vakbekwaamheidseisen zij zullen moeten voldoen. Wij vrezen dat het document voor dit doel te ingewikkeld is.